OFISI YA MKUU WA MKOA KIGOMA

TAARIFA YA UTEKELEZAJI WA SHUGHULI ZA KILIMO MSIMU WA 2016/2017 NA MAANDALIZI YA KILIMO MSIMU WA 2017/2018

ILIYOTOLEWA KWENYE KAMATI YA USHAURI YA MKOA (RCC)
TAREHE 13 OKTOBA 2017

MPANGILIO

- Utangulizi.
- Utekelezaji kwa mwaka 2016/2017 na Hali ya Chakula.
- Changamoto zinazokabili usalama wa chakula.
- Mkakati wa kupambana na changamoto.
- Upatikanaji wa Pembejeo mwaka 2016/2017.
- Maandalizi ya msimu wa 2017/2018.

Utangulizi

- Sekta ya Kilimo inatoa ajira kwa zaidi ya 80% ya wakazi wa Mkoa wa Kigoma.

- Mkoa unakadiriwa kuwa na eneo la hekta 2,668,630 linalofaa kwa kilimo.

- Kwa sasa eneo linalotumika kwa kilimo ni takriban hekta 896,895 tu, sawa na 34% ya eneo linalofaa kwa Kilimo.

Utekelezaji kwa mwaka 2016/2017 na Hali ya Chakula

- Katika msimu wa mwaka 2016/2017 eneo lililotengwa kwa ajili ya mazao ya chakula na biashara ni hekta 847,797:
  - **Mazao ya chakula**: hekta 756,556 zilizotarajiwa kuzalisha tani 1,700,988 za mazao mbalimbali ya chakula
  - **Mazao ya biashara**: hekta 91,241 ambazo zilitarajiwa kuzalisha tani 132,239.
- Tathmini iliyofanywa mwishoni mwa mwezi Mei 2017 ilibaini kuwa:
  - Kwa upande wa mazao ya chakula eneo lililolimwa ni hekta 632,200 na kuzalisha tani 1,506,452.80 sawa na 88% ya lengo la uzalishaji
  - Kwa upande wa mazao makuu ya biashara kwa maana ya pamba, tumbaku, kahawa na miwa, eneo lililolimwa ni hekta 27,305 na kuzalisha tani 49,162 sawa na 37% ya lengo.

Utekelezaji

- Jedwali Na. 2 Hali ya upatikanaji Chakula Kigoma

HALMASHAURI/WILAYA.	UZALISHAJI (TANI)	IDADI YA WATU	MAHITAJI (TANI)	ZIADA/PUNGUFU (TANI)
Kigoma DC	149,534.30	240,528	54,870.45	94,663.85
Buhigwe DC	163,975.00	289,160	65,964.63	98,010.38
Uvinza DC	416,649.00	436,158	99,498.54	317,150.46
Kasulu Dc	358,626.00	484,083	110,431.43	248,194.57
Kasulu TC	137,230	236,751	54,008.82	83,221.18
Kigoma/Ujiji MC	17,558.90	244,953	55,879.90	-38,321.00
Kakonko DC	121,049.65	190,492	43,455.99	77,593.66
Kibondo DC	141,829.95	297,106	67,777.31	74,052.64
JUMLA	**1,506,452.80**	**2,419,231**	**551,887.07**	**954,565.73**

Changamoto katika usalama wa chakula na mikakati

Changamoto:

- Uvushaji wa chakula kiholela hususani muhogo kwenda nje ya nchi (Burundi na DRC) kwa kutumia njia zisizo rasmi
- Upungufu wa maghala kwa ajili ya kuhifadhia mazao pindi yanapovunwa.

Mikakati:

- Kuendelea kuelimisha wananchi kuhakikisha wanahifadhi chakula cha kutosha mara baada ya mavuno
- Kutotumia vibaya chakula kilichopatikana kwa msimu 2016/2017 hususani katika sherehe na kutengenezea pombe za kienyeji
- Kuhimiza maandalizi ya mashamba mapema ili mvua zinaponyesha ziwe za kupandia na siyo za kuandaa mashamba na kulima

Mkakati wa kupambana na changamoto……………

- Angalau kila kaya kupanda eka 2 za zao la muhogo.
- Kupanda mazao ya muda mfupi (mfano, kunde, maharage, mahindi ya muda mfupi).
- Kupanda mazao yanayostahimili ukame mfano mtama, muhogo, kunde na viazi vikuu.
- Kuhamasisha kilimo cha umwagiliaji kwa kutumia maji ya mito iliyopo na kuvuna maji ya mvua.
- Kuhamasisha na kuimarisha ufugaji wa kuku, bata, samaki na nyuki ili wakulima waweze kuuza na kujinunulia chakula na kujipatia kitoweo.
- Kujenga maghala zaidi na kuboresha yaliyopo ili kuwezesha uhifadhi wa chakula cha kutosha na cha uhakika.
- Kudhibiti utoroshaji wa chakula kwenda nje ya nchi kwa kusimamia maelekezo kutoka Wizara ya Kilimo.

Upatikanaji wa Pembejeo za Ruzuku na Changamoto, mwaka 2016/2017

Hali ya upatikanaji:

- Msimu wa mwaka 2016/2017 Mkoa wa Kigoma ulipatiwa mgawo wa tani 900 za pembejeo ya ruzuku ambayo ni mbolea ya kukuzia mahindi na mpunga.
- Mgawanyo wa mbolea kwenye Halmashauri ni kama ilivyooneshwa kwenye jedwali Na. 2.

Changamoto:

- Mbolea kuchelewa kuwafikia wakulima na kukuta tayari mazao yameshaota hivyo kupunguza uhitaji.
- Baadhi ya Mawakala kutokuwa na uwezo wa kusambaza pembejeo kikamilifu.
- Baadhi ya wakulima kutokuwa na fedha za kuweza kununulia pembejeo

Upatikanaji wa Pembejeo za ruzuku na Changamoto, mwaka 2016/2017…….

- Jedwali Na. 2 linaonyesha mgawo wa pembejeo 2016/2017.

HALMASHAURI/WILAYA	MGAO (TANI)	KIASI KILICHOTUMIKA (TANI)	KIASI KILICHOBAKI (TANI)
KIGOMA	90	90	0
UVINZA	190	110.1	79.9
BUHIGWE	86	86	0
KASULU DC	214	185	29
KASULU TC	45	45	0
KAKONKO	90	90	0
KIBONDO	158	158	0
KIGOMA/UJIJI	27	27	0
JUMLA	**900**	**791.1**	**108.9**

Maandalizi ya msimu wa Kilimo 2017/2018

- Msimu wa Kilimo Mkoa wa Kigoma tayari umeshaanza:
  - Halmashauri zote zimeshaelekezwa kuwahimiza wakulima kufanya maandalizi ya mwisho.
  - Maandalizi yote muhimu yanayotakiwa kukamilishwa ni pamoja na kusafisha mashamba ikiwa ni pamoja na kuyalima ili mvua zitakaponyesha waanze kupanda badala ya kuanza matayarisho.
- Upatikanaji wa Pembejeo za Ruzuku mwaka 2017/2018:
  - Serikali kupitia Wizara ya Kilimo, imebadili utaratibu wa utoaji wa pembejeo za kilimo ambapo Kanuni za mbolea za mwaka 2011 zimefanyiwa marekebisho kupitia ***The Fertilizer (Amendment) Regulations, 2017***
  - Marekebisho hayo ya Kanuni yanaelekeza kudhibitiwa kwa bei ya mbolea na kutoa bei elekezi
  - Mamlaka ya Udhibiti wa mbolea Tanzania tayari imeshatangaza bei elekezi kwa mbolea za kupandia (DAP) na kukuzia (UREA), ambapo maelekezo ya ndani zaidi yapo kwenye mwongozo uliotolewa tarehe 7 Septemba ,2017 na Wizara ya Kilimo